05/06/2019

Biserica Ortodoxă comemorează pe toţi eroii, dar nu-i proclamă pe toţi sfinţi

Întrucât în presa din România se discută uneori despre canonizarea persoanelor care în timpul regimului comunist din țara noastră au suferit persecuții și au pătimit moarte în închisorile comuniste, facem următoarele precizări:

Rolul canonizării de sfinți este acela de a mărturisi, de a întări și de a transmite dreapta credință, în vederea călăuzirii credincioșilor pe calea mântuirii și a dobândirii sfințeniei.

Una dintre condițiile esențiale pentru canonizarea sfinților este ortodoxia neîndoielnică a credinței acestora, păstrată până la moarte (cf. Apocalipsă 2, 10).

În acest sens, nu toți cei care au murit în închisori au murit pentru credința ortodoxă. Așadar, există o deosebire între un erou – care a suferit şi a murit pentru libertate sau pentru apărarea patriei – şi un sfânt – care a mărturisit credinţa până la sfârşitul vieţii.

Prin urmare, canonizarea de sfinți nu se face din rațiuni politice sau patriotice, ci din rațiuni ale trăirii şi mărturisirii dreptei credințe atât în timp de pace, cât şi în timp de prigoană.

Persoanele care, în timpul comunismului, au suferit pentru credință sunt permanent comemorate sau cinstite de Biserică prin pomenire la fiecare Sfântă Liturghie, când Biserica se roagă „pentru fericiții întru adormire eroii, ostaşii şi luptătorii români, din toate timpurile şi din toate locurile, care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, în lagăre şi în închisori pentru apărarea patriei şi a credinţei ortodoxe strămoşeşti, pentru întregirea neamului, pentru libertatea şi demnitatea poporului român”.

În plus, există și o zi de Comemorare a Deținuților Politici Anticomuniști, în data de 9 martie a fiecărui an, când Biserica face pomenirea Sfinților 40 de Mucenici din Sevastia, şi Ziua naţională de cinstire a martirilor din temniţele comuniste (14 mai).

În mod special, persoanelor care au suferit prigoana comunistă, Patriarhia Română le-a adus o intensă și amplă cinstire în anul 2017, declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române drept Anul comemorativ Justinian Patriarhul şi al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului.

Astfel, în Actul Solemn Comemorativ al Sfântului Sinod, proclamat în data de 27 octombrie 2017, se arată că „exemplul vieții lor plină de fapte de evlavie și fapte jertfelnice este un izvor permanent de lumină şi înnoire pentru viaţa creștină de astăzi, iar comemorarea lor din acest an ne cheamă să fim mărturisitori ai credinţei ortodoxe, ctitori de lăcașuri sfinte şi de cultură creștină, ne îndeamnă să avem în suflet iubire smerită şi milostivă, precum și fapte demne de mărturisire a credinței creștine astăzi”.

În același context, Patriarhia Română a publicat volume semnificative dedicate celor care L-au mărturisit pe Hristos în temnițele comuniste (spre exemplu, Dicționarul clericilor şi mirenilor ortodocși români mărturisitori în detenția comunistă (1945-1964), întocmit de Adrian Nicolae Petcu, volumul colectiv Patriarhul Justinian Marina şi apărătorii Ortodoxiei în perioada comunistă etc.).

De asemenea, au fost puse în scenă spectacole și piese de teatru cu tematică inspirată de suferința pătimitorilor din închisorile comuniste, au fost organizate simpozioane și conferinţe, toate având un conținut menit să recupereze memorial statutul moral exemplar al luptătorilor eroi români din istoria noastră recentă.

Totuși, spre deosebire de eroii şi martirii patrioţi ai unor momente istorice, sfântul

reprezintă un model constant și luminos de credință statornică, pocăinţă sinceră şi viaţă sfântă.

Prin urmare, procesul de canonizare, ca recunoaştere a sfinţeniei unei persoane, este unul anevoios și îndelungat, întrucât trebuie să se ajungă la dovada certitudinii dreptei credințe și a sfințeniei vieții celui propus spre canonizare, precum și la dovada faptului că evlavia populară față de acesta nu este una superficială şi efemeră, ci una profundă și îndelungată sau perenă, verificată în timp.

În concluzie, trebuie să pomenim constant pe toți eroii români, deşi nu toţi sunt trecuți în calendar ca sfinţi.

Însă, canonizarea de sfinți să nu se facă sub presiune de moment asupra Sfântului Sinod sau în grabă, ci în duh de răbdare, înţelepciune, documentare temeinică şi discernământ, deoarece adevărata sfințenie este dăruită unor oameni smeriţi de Însuşi Dumnezeu Cel Unul Sfânt, iar Biserica doar recunoaște și proclamă solemn această sfințenie dăruită unor oameni de Dumnezeu.

În acest sens, la Duminica Tuturor Sfinților și la Duminica Sfinților Români sunt cinstiți cu evlavie și invocaţi în rugăciune atât sfinții cunoscuți, cât și cei necunoscuți, adică atât sfinţii canonizați (înscrişi în calendar), cât și cei încă necanonizați de Biserică.

Unii sfinţi au fost înscrişi în sinaxarul sau în calendarul Bisericii la 10-20 de ani după moartea lor, iar alţii la un secol sau la mai multe secole după moarte, potrivit lucrării tainice a lui Dumnezeu.

Aşadar, proclamarea de noi sfinţi de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române aduce bucurie credincioşilor, dacă este o lucrare documentată şi luminată de rugăciune şi smerenie, însă mai urgentă şi mai necesară decât orice canonizare este cultivarea sfinţeniei în viaţa noastră personală, deoarece aceasta ne aduce mântuirea sau fericirea eternă (cf. Evrei 12, 14).

Biroul de Presă al Patriarhiei Române

– basilica.ro